

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Департамент освіти Сумської обласної державної адміністрації
Інститут педагогіки НАПН України
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України
Українська асоціація дослідників освіти

**ОСВІТА ДЛЯ XXI СТОЛІТТЯ: ВИКЛИКИ, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

**EDUCATION FOR THE 21st CENTURY: CHALLENGES, PROBLEMS,
PROSPECTS**

Матеріали VI Міжнародної
науково-практичної конференції

26 грудня 2024 року

Суми
Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка

2025

безпечних зон) зі стабільним інтернетом, де студенти можуть навчатися в комфортних умовах.

Поєднання дистанційної та традиційної форм навчання зможе допомогти здійснювати гнучкість освітнього процесу, зменшувати стрес, отримувати здобувачами освіти належних компетентностей.

Отже, для оптимізації дистанційного навчання доцільно застосовувати вищезазначені аспекти роботи, які, на нашу думку, є важливим інструментом для забезпечення якості освіти в умовах воєнного стану.

Олена Соляненко

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

ОПТИМІЗАЦІЯ ІНШОМОВНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

У XXI ст. викладання іноземної мови зазнає кардинальних змін. Викладач сьогодні не є джерелом знань, а скоріше – педагогом, який направляє студентів до знань та корегує освітній процес. Тобто він допомагає здобувачам освіти крокувати у правильному напрямку.

Виклики часу та запити суспільства вимагають змін традиційних підходів до викладання іноземної мови у закладах вищої освіти. Не винятком є й заклади вищої медичної освіти (далі – ЗВМО).

У наш час недостатньо мати знання та навички, а необхідно набувати компетентностей. Тобто мало знати орфографічні, граматичні та інші правила мови, потрібно вести міжкультурну комунікацію, бути готовим до будь-якого діалогу. Вміння вести й підтримувати бесіду, є однією з найважливіших навичок у навчанні іноземної мови. Викладач не просто «вливає» знання в голови, а в першу чергу мотивує студента на отримання знань і компетенцій, націлює його на оптимізацію взаємодії з суспільством.

Варто наголосити, що, в освітньо-професійних програмах багатьох медичних спеціальностей здатність спілкування іноземною мовою визначено як загальну компетентність. Тому викладачі кафедри іноземних мов Запорізького державного медико-фармацевтичного університету намагаються впроваджувати в освітній процес ефективніші підходи до викладання та допомагати студентам опановувати дисципліну «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)».

Одним з дієвих підходів є змістовно-мовне інтегроване навчання (Content-Language Integrated Learning), яке було запроваджене у Сполучених Штатах Америки. Це дидактична методика, що дозволяє сформувати іншомовні лінгвістичні та комунікативні компетентності у студентів у тому ж навчальному контексті, у якому у них відбувається формування загальних

Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи

знань, умінь та навичок. Застосуванням цієї методики для медичних спеціальностей є можливість опановувати лексико-граматичний матеріал згідно з тематичним планом, наприклад, при вивченні анатомії та фізіології систем людського організму, хвороб, методів та засобів лікування захворювань тощо. З метою підвищення мотивації студентів та інтересу до самостійного засвоєння знань й подальшого їх опанування велике значення мають методичні прийоми, що використовують викладачі кафедри при проведенні практичних занять за допомогою предметно-мовного інтегрованого навчання: використання сучасних комп'ютерних технологій, перегляд відеороликів на Youtube з подальшим їх обговоренням, розробка проєктів тощо. Педагог готує завдання відповідно до вимог навчальної програми, розвиваючи як предметні, так і мовні навички. Розроблені завдання спрямовано на розвиток навичок говоріння, аудіювання, письма та читання. Також викладач має звертати увагу на удосконалення лексичних і граматичних умінь студентів. Розробка інтегрованого практичного заняття з дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» вимагає ретельної підготовки. Педагогу варто враховувати:

- спрямованість на практичне застосування знань і навичок: основним завданням освітнього процесу є не тільки передача теоретичних знань, а й їх практичне застосування в реальних умовах;
- розвиток творчого мислення: студенти мають вчитися не тільки розв'язувати задачі за шаблоном, а й знаходити нові нестандартні рішення завдань;
- комплексний підхід: освітній процес повинен охоплювати не тільки теоретичні знання, а й практичні соціальні та комунікативні навички;
- стимулювання самостійної роботи студентів: навчання передбачає, що студенти вчать працювати самостійно, шукати актуальну інформацію та ефективно застосовувати її на практиці;
- спрямованість на кінцевий результат: мета освітнього процесу – досягнення певного результату, хай то розв'язання проблеми, створення проєкту тощо.

Отже, впродовж практичних занять з дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» студенти можуть покращити свої знання з профільних предметів. Важливим результатом взаємодії є розуміння англійської мови.

Студенти удосконалюють свої мовленнєві навички, набувають знання професійної термінології іноземною мовою, підвищують мотивацію до її вивчення. Упродовж практичних занять здобувачі освіти намагаються

англійською мовою донести інформацію щодо медичної галузі. Інтерес у студентів викликають теми їх майбутньої професійної спрямованості, що, у свою чергу, мотивує до подальшого та глибшого її опанування. Для ефективного навчання іноземної мови використовують автентичні аудіо- та відеоматеріали медичної тематики. Водночас викладач створює належну атмосферу для введення, закріплення і повторення лексичних та граматичних аспектів мови. Збагачується, розвивається та вдосконалюється словниковий запас студентів.

Серед позитивних сторін цієї методики слід відзначити підвищення мотивації до вивчення іноземної мови, цілеспрямованість до опанування навчального матеріалу та розв'язання комунікаційних задач, надбання умінь для спілкування іноземною мовою у професійному контексті, засвоєння англійських термінів медичної галузі, розширення словникового запасу.

Отже, наразі одним з ефективних підходів до оптимізації іншомовної освіти у ЗВМО є впровадження і застосування предметно-мовного інтегрованого навчання, яке розширює світогляд студентів, сприяє розвитку їх функціональної грамотності та розвиває потенціал, водночас вдосконалює академічне мовлення з предмета, збагачуючи його спеціальною англійською термінологією професійної спрямованості.

Тверітінова Оксана

Комунальний заклад Сумської обласної ради «Путивльський містечківський ліцей»

РОЛЬ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Сучасний освітній простір зазнає значних змін під впливом цифровізації, та необхідності адаптації до нових викликів. У цих умовах особливого значення набуває використання інтерактивних технологій, які сприяють підвищенню інтересу до навчання, розвитку мислення та формуванню навичок роботи в команді. Для здобувачів початкової освіти інтерактивні методи навчання стають інструментом для стимулювання пізнавальної активності, що є основою їхнього подальшого успішного розвитку.

Звернемось до визначення сутності інтерактивних технологій – це інноваційні методи навчання, які передбачають активну взаємодію між учасниками освітнього процесу. Вони включають як використання технічних засобів (електронних дошок, планшетів, інтерактивних платформ), так і застосування методик співпраці, дискусій, рольових ігор тощо. Основною метою інтерактивних технологій є забезпечення

Гузенко Оксана. Практичні аспекти розвитку наукового потенціалу магістрантів: виклики та можливості	134
Євтух Артем. Освітня депривація в умовах воєнного часу	137
Зигор Євгенія. Особливості сучасної вищої освіти медичної галузі	140
Іванчук Марія, Величко Ольга. Особливості національного самоствердження молодших школярів в процесі вивчення громадянської та історичної освітньої галузі	142
Ількаєв Олександр. Роль стажування під час підготовки музичних фахівців.....	144
Kandybei Veronika. New challenges and realities of the current system of obtaining higher medical education.....	146
Косташук Оксана. Інтерактивні технології навчання як засіб формування комунікативної культури молодших школярів.....	148
Коханова Наталія. Роль інтегрованих уроків у формуванні ключових компетентностей молодших школярів	150
Курок Олександр. Принципи відбору змісту формування професійної компетентності майбутніх економістів	152
Михайленко Наталія. Використання інтерактивних технологій у підготовці майбутніх учителів початкових класі на практичних заняттях з педагогіки у педагогічному коледжі	154
Мороз Євген. Психолого-педагогічні умови ефективного формування соціально-емоційних навичок молодших школярів у контексті сучасних освітніх реформ.....	156
Nestorenko Oleksandr, Verbenets Iryna. Psychological readiness of students to run their own business	159
Остапець Наталія, Прокопенко Ірина, Тітунова Валентина. Ефективні стратегії мотивації до професійної діяльності.....	161
Полежаєв Юрій. Методика CLIL на уроках іноземної мови як засіб підвищення мотивації до навчання серед учнівського загалу.....	163
Полуйко Захар. Виклики для студентів під час дистанційного навчання .	165
Предик Аліна, Соломон Христина. Роль самодисципліни у формуванні навичок тайм-менеджменту науковця	167
Предик Аліна, Сорокан Юлія. Проектна діяльність як інструмент формування навичок програмування у молодших школярів	170
Романюк Світлана. Навчально-мовленнєві ситуації у формуванні комунікативної компетенції молодших школярів	172
Смоліна Злата. Деякі аспекти впровадження дистанційної форми навчання в умовах воєнного стану	174
Соляненко Олена. Оптимізація іншомовного навчання в медичних вишах.....	176
Тверітінова Оксана. Роль інтерактивних технологій у розвитку пізнавальної активності здобувачів початкової освіти	178